

PROJEKT BUDOWLANO WYKONAWCZY
rysunki zamienne
teczka nr 3- instalacje elektryczne

OBIEKT: **Budynek mieszkalny wielorodzinny.**

KATEGORIA OBIEKTU: **XIII**

ADRES: **78-200 Białogard, ul. Konopnickiej 3**
(działka nr 711 w obrębie 0017 m Białogard)

INWESTOR : **Białogardzkie Towarzystwo Budownictwa
Społecznego Spółka z o. o.**

78-200 Białogard, ul. Stefana Kardynała Wyszyńskiego 18

Opracował: mgr inż. Potapski Piotr

.....
(podpis)

Projektant: mgr inż. Michał Potapski
upr. budowlane do projektowania
w specjalności instalacje elektryczne
bez ograniczeń nr ZAP/107/PWOE/15

.....
(podpis)

Sprawdził: techn. Henryk Jakuba
upr. budowlane do projektowania
w specjalności instalacje elektryczne
bez ograniczeń nr AN/8346/85/82

.....
(podpis)

Słupsk, wrzesień 2019

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z wymogiem art. 20, ust. 4 ustawy z dn. 8 czerwca 2017 roku Prawo budowlane
(Dz. U. 2017, poz. 1332 j.t.) oświadczam, że projekt budowlany pt.:

BUDYNEK MIESZKALNY WIELORODZINNY

lokalizacja: dz. 711, obręb ewid. 0017, jednost. ewid. 320101_1 Białogard - miasto,
został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

Projektant: mgr inż. Michał Potapski
upr. budowlane do projektowania
w specjalności instalacje elektryczne
bez ograniczeń nr ZAP/107/PWOE/15 .....
(podpis)

Sprawdził: techn. Henryk Jakuba
upr. budowlane do projektowania
w specjalności instalacje elektryczne
bez ograniczeń nr AN/8346/85/82 .....
(podpis)

Zawartość opracowania

OŚWIADCZENIE	2
OPIS TECHNICZNY	4
1 Temat opracowania	4
2 Podstawa opracowania	4
3 Lokalizacja obiektu	4
4 Wewnętrzne linie zasilające.....	4
5 Wewnętrzny rurarz instalacyjny	4
6 Pomieszczenie techniczne	4
6.1 Rozdzielnice licznikowe RG-K1/K2	4
6.2 Szafa dystrybucji PD	5
7 Szacht instalacyjny	5
8 Instalację administracyjne	5
8.1 Oświetlenie klatek schodowych	5
8.2 Oświetlenie pomieszczeń piwnicznych	5
8.3 Instalacja domofonowa i dzwonek	5
8.4 Zasilanie elektrycznych wypustów dachowych.....	5
8.5 Oświetlenie parkingu	5
9 Instalacje elektryczne mieszkań.....	6
9.1 Zasilanie mieszkań i tablica TM.....	6
9.2 Gniazda wtykowe	6
9.3 Oświetlenie pomieszczeń	6
9.4 Zasilanie kuchni elektrycznej	6
10 Instalacje teletechniczne mieszkań.....	6
10.1 Teletechniczna skrzynka mieszkaniowa TSM	6
10.2 Instalacje teletechniczne w mieszkaniu	6
11 Uziom fundamentowy i instalacja odgromowa.....	7
12 Ochrona od porażenia elektrycznych	7
13 Uwagi	7
14 Obliczenia	8
Rysunki	
E1 - Rzut piwnic	9
E2 - Rzut parteru.....	10
E3 - Rzut I piętra.....	11
E4 - Rzut II piętra	12
E5 - Rzut III piętra	13
E6 - Rzut dachu - Instalacja odgromowa	14
E7 - Schemat ideowy rozdzielni licznikowej RG-K1/K2	15
E8 - Schemat ideowy tablicy TM	16

OPIS TECHNICZNY

1 TEMAT OPRACOWANIA

Projekt budowlany wewnętrznych linii zasilających, wewnętrznej kanalizacji teletechnicznej, sieci oświetlenia parkingu oraz wewnętrznej instalacji elektrycznej i teletechnicznej dla Budynku mieszkalnego wielorodzinnego.

2 PODSTAWA OPRACOWANIA

- umowa i uzgodnienia z Inwestorem
- podkłady budowlane i branżowe
- aktualne normy, przepisy
- warunki techniczne i uzgodnienia z gestorami sieci

3 LOKALIZACJA OBIEKTU

Działka nr 711, obręb ewidencyjny 0017, jednostka ewidencyjna 320101_1 Białogard - miasto.

4 WEWNĘTRZNE LINIE ZASILAJĄCE

Projektowany budynek mieszkalny wielorodzinny, będzie zasilany zgodnie z warunkami przyłączenia do sieci ENERGA nr P/17/055434.

Zasilanie budynku będzie realizowane ze złącza kablowego usytuowanego przy budynku od strony ul. Konopnickiej. Ze złącza kablowego wyprowadzone będą dwie wewnętrzne linie zasilające do tablic licznikowych RG-K1/K2 poszczególnych klatek schodowych.

Kable należy ułożyć wg N SEP - E-004 na głębokości 0,5 m na podsypce piaskowej o grubości 10 cm i zasypać taką samą warstwą piasku. Wzdłuż trasy ułożyć folię kablową koloru niebieskiego i uzupełnić wykop do poziomu terenu odpowiednio zagęszczając warstwy gruntu. W odległości, co 10 m, na zakrętach, skrzyżowaniach z innym uzbrojeniem na kablu, należy umieścić oznaczniki zawierające: typ kabla, wysokość napięcia, kierunek ułożenia, właściciela kabla, rok ułożenia. Na skrzyżowaniach trasy linii z ciągami kołowymi i pieszymi kable osłonić rurami ochronnymi Ø 50 mm.

Z uziomu fundamentowego, należy wyprowadzić wypusty uziemiające do tablic licznikowych RG, w których należy dokonać rozdziału przewodu PEN na PE i N. Przepust kablowy należy uszczelnić trwale przed przedostawaniem się wody do wnętrza budynku - system szczelnych przepustów kablowych.

5 WEWNĘTRZNY RURARZ INSTALACYJNY

W celu podłączenia budynku do mediów (kablówka, światłowód) od strony ul. Konopnickiej projektuje się wewnętrzny rurarz instalacyjny. Rurarz jednootworowy, należy wykonać z giętkiej rury Ø 110 mm o konstrukcji dwuwarstwowej z zewnętrzną warstwą karbowaną i wewnętrzną warstwą poślizgową wykonaną z polietylenu wysokiej gęstości. Rurę, należy ułożyć na głębokości 0,5 m na podsypce piaskowej o grubości 10 cm i zasypać taką samą warstwą piasku. W punktach zmiany trasy rurarzu, przewidziano dwuelementowe betonowe prefabrykowane studzienki instalacyjne, które należy obsadzić w terenie. Montaż połączeń elementów powinien zapewnić szczelność całej kanalizacji.

6 POMIESZCZENIE TECHNICZNE

Pomieszczenie techniczne, należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych, w taki sposób, aby tylko służby dostawców energii i mediów oraz wykwalifikowane osoby z działu utrzymania budynku miały do niego dostęp. Pomieszczenie techniczne zlokalizowane jest na poziomie piwnic budynku.

6.1 ROZDZIELNICE LICZNIKOWE RG-K1/K2

Rozdzielnice licznikowe RG-K1/K2, składające się z szafy licznikowej dla max 12 liczników zlokalizowano w pomieszczeniu technicznym. W każdej rozdzielnicy licznikowej RG-K1 i RG-K2 zabudowany będzie rozłącznik prądu elektrycznego, pełniący funkcję **pożarowego wyłącznika prądu**. Rozłącznik 3 - fazowy przystosowany będzie do zdalnego wyłączenia przy zastosowaniu przycisków wyzwalających zainstalowanych przy wejściach głównych do budynku (PWP).

Rozdzielnice licznikowe RG-K1/K2, należy wyposażać w ochronniki przeciwprzepięciowe klasy B+C.

Do głównej szyny wyrównawczej GSW, należy przyłączyć przewodem LgY 10 mm² rurociągi zimnej, ciepłej wody oraz cyrkulacji, przy zastosowaniu opasek uziemiających.

Wszystkie urządzenia zasilane z obwodów oraz zabezpieczenie dla nich pokazano na schemacie ideowym.

6.2 SZAFY DYSTRYBUCJI PD

W pomieszczeniu technicznym zaprojektowano szafę dystrybucyjną teletechniczną - PD-K1 i PD-K2 - do której należy doprowadzić kanalizację teletechniczną. Przejście przez ścianę budynku wykonać należy przez zastosowanie systemowego szczelnego przepustu kablowego. W szafie PD będą umieszczone urządzenia operatorów zewnętrznych, panele wewnętrznej instalacji światłowodowej i wewnętrznej instalacji RTV, centrala domofonu. Wyposażenie szafy PD wg projektu wykonawczego.

7 SZACHT INSTALACYJNY

Do prowadzenia wewnętrznych instalacji elektrycznych i teletechnicznych w budynku przewidziano szacht pionowy od poziomu piwnic do ostatniego piętra. W celu uporządkowania instalacji w szachcie, należy zainstalować drabinki instalacyjne, odpowiednio dla instalacji elektrycznych (wlz) i instalacji teletechnicznych (światłowod + 2xRG6 [Op], domofon [Do]). Szacht od strony korytarza na poszczególnych kondygnacji, należy zabudować drzwiczkami/żaluzjami (stosując ujednolicone wymiary drzwiczek).

8 INSTALACJĘ ADMINISTRACYJNE

8.1 OŚWIETLENIE KLATEK SCHODOWYCH

Do oświetlenia klatek schodowych projektuje się oddzielny obwód zasilany z licznika administracyjnego budynku. Instalację oświetlenia klatek, należy układać w szachcie instalacyjnym, a na poszczególnych kondygnacjach podtynkowo, połączenia na poszczególnych kondygnacjach wykonać poprzez puszkę n/t montowaną do drabinek w szachcie instalacyjnym. Przewidziano montaż opraw ze źródłem led z wbudowanymi czujnikami ruchu (360°) i zmierzchu. Czas świecenia opraw należy ustawić w uzgodnieniu z użytkownikiem.

8.2 OŚWIETLENIE POMIESZCZEŃ PIWNICZNYCH

W pomieszczeniach piwnicznych przewidziano oprawy hermetyczne LED załączane łącznikiem zlokalizowanym przy drzwiach wejściowych od strony pomieszczenia. Instalację wykonać przewodem YDY 3x1,5 mm² układanym w rurkach RL mocowanych na uchwytych n/t. Oświetlenie korytarza piwnic wykonać z wykorzystaniem opraw z czujnikami ruchu.

8.3 INSTALACJA DOMOFONOWA I DZWONKOWA

Przy wejściach głównych do klatek schodowych budynku projektuje się kasetę z klawiaturą domofonową. We wszystkich mieszkaniach, należy zainstalować aparaty domofonowe na wysokości 1,6 m od poziomu podłogi. Piony domofonowe wykonać należy przewodem YDYp 2x1,0 mm². Od pionu do aparatów w mieszkaniach ułożyć podtynkowo przewód YDYp 2x1,0 mm². Instalację wykonać w całość na systemie cyfrowym, np.: prod. PROEL. Rozdzielacze pionu instalować w szachcie instalacyjnym na poszczególnych kondygnacjach. Domofony kodować zgodnie z numeracją mieszkań.

Łącznik dzwonkowy, należy umieścić od strony korytarza przy każdych drzwiach wejściowych do mieszkania, gong/dzwonek zainstalować nad drzwiami od strony mieszkania.

8.4 ZASILANIE ELEKTRYCZNYCH WYPUSTÓW DACHOWYCH

Przewidziane w projekcie dachu elektryczne wypusty dachowe, należy zasilić z obwodów administracyjnych. Przewód zasilający wypusty, należy układać w szachcie instalacyjnym i doprowadzić na strych budynku. W celu połączenia wypustów z przewodem zasilającym, należy zastosować puszkę n/t. Wypusty będą sterowane przez termostat zainstalowany w rozdzielni RG oraz zewnętrzny czujnik temperatury.

8.5 OŚWIETLENIE PARKINGU

Projektuje się oświetlenie przyległego parkingu dla mieszkańców budynku z obwodów administracyjnych klatki K2. W rozdzielni licznikowej RG-K2 przewidziano dodatkowe pola licznikowe celem wydzielania obwodu oświetlenia parkingu - do uzgodnienia z Inwestorem.

Do zasilania oświetlenia parkingu przewidziano kabel ziemny, który należy ułożyć wg N SEP - E-004 na głębokości 0,5 m na podsypce piaskowej o grubości 10 cm i zasypać taką samą warstwą piasku. Wzdłuż trasy ułożyć folię kablową koloru niebieskiego i uzupełnić wykop do poziomu terenu odpowiednio zagęszczając warstwy gruntu. W odległości, co 10 m, na zakrętach, skrzyżowaniach z innym uzbrojeniem na

kablu, należy umieścić oznaczniki zawierające: typ kabla, wysokość napięcia, kierunek ułożenia, właściciela kabla, rok ułożenia. Na skrzyżowaniach trasy linii z ciągami kołowymi i pieszymi kable osłonić rurami ochronnymi Ø 50 mm.

9 INSTALACJE ELEKTRYCZNE MIESZKAŃ

9.1 ZASILANIE MIESZKAŃ I TABLICA TM

Zasilanie mieszkań zrealizować przez ułożenie wlv z rozdzielni RG-K1 i RG-K2 do poszczególnych tablic elektrycznych TM. Wlv należy układać na drabinkach w szachcie. Od szachtu wlv-ty układać w rurze karbowanej PCV w podłodze klatki schodowej. Do tablicy TM wlv wprowadzić podtynkowo. Tablice TM w wykonanie p/t, zainstalować na wysokości 1,8 m od poziomu posadzki (górna krawędź). Wykonać czytelne opisy obwodów elektrycznych.

9.2 GNIAZDA WTYKOWE

Instalację wykonać podtynkowo przewodem YDYp 3x2,5 mm², 750 V, mocowanie za pomocą: pasków AL., uchwytów kabelkowych USMP, klejem Termik. W posadzce przewody układać w rurkach RL 18 i RL 22, mocowanych do podłoża. W łazienkach przewodu układać w bruzdach lub po zewnętrznych ścianach pomieszczenia.

Wysokość montażu:

- gniazda w pokojach i przedpokoju - 0,3 m,
- gniazda w łazience - 1,1 m,
- gniazda nadblatowe - 1,0 m.

Niewymienione wysokości montażu oraz docelową lokalizację osprzętu, należy uzgodnić z Inwestorem.

Przy prowadzeniu instalacji w warstwach ocieplających, w elementach o konstrukcji wypełnianej np. wełną mineralną oraz na stropodachach stosować osłonę z rurek PCV.

9.3 OŚWIETLENIE POMIESZCZEŃ

Instalację wykonać podtynkowo, przewodem YDYp 3x1,5 mm² do zasilania łączników i wypustów pojedynczych, YDYp 4x1,5 mm² do zasilania wypustów w pokojach. Przewody mocować za pomocą: pasków AL., uchwytów kabelkowych USMP, klejem Termik. Połączenia przewodów wykonać w puszkach głębokich wyłączników oświetlenia. W pomieszczeniach przewidziano wypusty do montażu opraw.

Wysokość montażu:

- łączniki oświetlenia - 1,2 m
- wypust nad lustrem w łazience - 1,8 m.

Niewymienione wysokości montażu oraz docelową lokalizację osprzętu należy uzgodnić z Inwestorem.

Przy prowadzeniu instalacji w warstwach ocieplających, w elementach o konstrukcji wypełnianej np. wełną mineralną oraz na stropodachach stosować osłonę z rurek PCV.

9.4 ZASILANIE KUCHENKI ELEKTRYCZNEJ

Zasilanie kuchni elektrycznej wykonać podtynkowo przewodem YDYp 5x2,5 mm², zakończonym puszką natynkową PH-4 mocowaną do ściany kołkami. W puszcze przewód zakończyć złączami WAGO. Wysokość montażu puszki - 0,3 m od posadzki.

10 INSTALACJE TELETECHNICZNE MIESZKAŃ

10.1 TELETECHNICZNA SKRZYŃKA MIESZKANIOWA TSM

Od szafy PD do każdej teletechnicznej skrzynki mieszkaniowej TSM, należy ułożyć przewód FTTX SM 9/125um i 2 x przewód RG-6 (kl. A, opłot min. 77 %, żyła Cu min. Ø 1,0 mm). W skrzynce TSM sygnały dostarczone przez gestorów zostaną przełączone na zainstalowane w mieszkaniach zestawy gniazd TV i RJ45. Skrzynkę TSM należy wyposażać w podwójne gniazdo 230 V do zasilania urządzeń aktywnych, oraz panel do montażu gniazd abonenckich SC/APC, F-F, RJ45.

10.2 INSTALACJE TELETECHNICZNE W MIESZKANIU

Od skrzynki TSM do projektowanych zestawów gniazd TV+RJ45, należy rozprowadzić przewód RG-6 i U/UTP 4x2x0,5 mm² kat. 5e. Przewody należy układać w rurkach PCV. Gniazda montować we wspólnej ramce z gniazdami elektrycznymi na wysokości 0,3 m od posadzki.

11 UZIOM FUNDAMENTOWY I INSTALACJA ODGROMOWA

Uziom fundamentowy wykonać z bednarki FeZn 25x4 mm ułożonej na etapie wykonania fundamentów budynku. **Rezystancja uziomu fundamentowego - $R \leq 10 \Omega$** . Siatkę uziomową pokazano na rysunkach.

Przyjęty zgodnie z PN-EN 62305 klasę ochrony LPS IV.

Zwody poziome niskie wykonać na dachu z drutu FeZn $\varnothing 8$ mm, układane na uchwytych dachowych ocynkowanych. Opierzenia blaszane kominów łączyć do siatki zwodów, poprzez zwody niskie pionowe. Stosować osprzęt łączeniowy ocynkowany skręcany. Złącza kontrolne montować na wysokości ok. 0,5 m nad terenem w puszcze podtynkowej w warstwie styropianu.

Zwody pionowe wykonać z drutu FeZn $\varnothing 8$ mm, układanym pod warstwą ocieplenia w rurkach z PCV modyfikowanego, o grubości ścianek ≥ 5 mm, mocowanej do ściany pod ociepleniem budynku.

12 OCHRONA OD PORAŻEŃ ELEKTRYCZNYCH

Ochronę przed dotykiem bezpośrednim / ochrona podstawowa / stanowi izolacja robocza przewodów oraz osłony zewnętrzne urządzeń. Jako ochronę przed dotykiem pośrednim / ochrona dodatkowa / dla obwodów nowoprojektowanych zastosowano samoczynne wyłączenia zasilania w przypadku przekroczenia napięcia dotykowego bezpiecznego oraz połączenia wyrównawcze. Jako środek ochrony przeciwporażeniowej dodatkowej zastosowano wyłączniki przeciwporażeniowe różnicowoprądowe.

Instalacja odbiorcza w układzie TN-S.

13 UWAGI

Wszystkie prace powinny być prowadzone zgodnie z PBUiE, BHP, PN i sztuką budowlaną. Po wykonaniu instalacji elektrycznych, należy wykonać badania i pomiary końcowe: rezystancji izolacji, skuteczności ochrony przeciwporażeniowej, natężenie oświetlenia. Protokoły badań i pomiarów przedłożyć Inwestorowi. Przy pracach wykonawczych dopuszcza się zmianę urządzeń na odpowiadające parametrami projektowanym, posiadające atesty i spełniające polskie normy.

Uwaga 1: Inwestor złoży do Energa Operator SA wniosek o zwiększenie układów pomiarowych do 13 liczników. Moc przyłączeniowa - $2 \times 55 \text{ kW} = 110 \text{ kW}$.

Uwaga 2: Inwestor złoży do Energa Operator SA, Oddział w Koszalinie, wniosek o uzgodnienie schematu tablicy licznikowej - RG-K1/K2 (rys. E7W) oraz rzut piwnic z lokalizacją RG (rys. E1W).

14 OBLICZENIA

BILANS MOCY

Moc szczytowa RG-K1/K2	$P_s = 55 \text{ kW}$
Prąd szczytowy TE1	$I_s = 85 \text{ A}$
Prąd zabezpieczenia w ZK	$I_b = 100 \text{ A } [I_{nw} = 10 \text{ kA}]$

SPRAWDZENIE DOBORU WLZ ZK - RG-K1

Przyjęto wlz - YKY4x50 mm² $I_{dd} = 122 \text{ A}$ (sposób ułożenia D), $L = 36 \text{ m}$

Dobór przekroju

$$I_b \leq I_{dd} \quad 100 \leq 122 \quad \text{warunek spełniony}$$

Dobór zabezpieczenia przeciążeniowego (zabezpieczenie w ZK)

$$\begin{aligned} I_s < I_b < I_{dd} & \quad I_Z \leq 1,45 I_{dd} & \quad k_2 I_b \leq 1,45 I_{dd} \\ 85 < 100 < 122 & \quad 1,6 \times 100 = 160 < 1,45 \times 122 = 177 & \quad \text{warunki spełnione} \end{aligned}$$

SPRAWDZENIE DOBORU WLZ RG-K1 - TM-4E

Moc szczytowa TM-4E	$P_{S \text{ TM-4E}} = 12,5 \text{ kW}$
Prąd szczytowy TM-4E	$I_{S \text{ TM-4E}} = 19,4 \text{ A}$
Prąd zabezpieczenia w RG-T1	$I_b = 25 \text{ A } [I_{nw} = 6 \text{ kA}]$
Przyjęto wlz - YDY 5x6mm ² $I_{dd} = 41 \text{ A}$ (sposób ułożenia C), $L = 26 \text{ m}$	

Dobór przekroju

$$I_b \leq I_{dd} \quad 25 \leq 41 \quad \text{warunek spełniony}$$

Dobór zabezpieczenia przeciążeniowego (zabezpieczenie w TE/0)

$$\begin{aligned} I_s < I_b < I_{dd} & \quad I_Z \leq 1,45 I_{dd} & \quad k_2 I_b \leq 1,45 I_{dd} \\ 14 < 25 < 41 & \quad 1,6 \times 25 = 40 < 1,45 \times 41 = 59 & \quad \text{warunki spełnione} \end{aligned}$$

SPRAWDZENIE SELEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA ZABEZPIECZEŃ

Zabezpieczenie w RG-K1	$C_s 25 \text{ A } [10 \text{ kA}]$
Zabezpieczenie dla obwodów w TM	$B 16 [6 \text{ kA}]$

Selektywność wyłącznika selektywnego z wyłącznikiem nadprądowym:

$$6,5 \cdot 25 = 162,5 \geq 16 \cdot 3 = 48 \quad \text{warunek spełniony}$$

PROCENTOWY SPADEK NAPIĘCIA OD ZŁĄCZA DO ODBIORNIKA

$$\Delta U_{\% \text{wlz ZK-RG-K1}} = \frac{100 \times 54500 \times 36}{56 \times 50 \times 400^2} = 0,4\%$$

$$\Delta U_{\% \text{wlz RG-K1-TM-4E}} = \frac{100 \times 12500 \times 25}{56 \times 6 \times 400^2} = 0,6\%$$

$$\Delta U_{\% \text{TM-4E-KE}} = \frac{100 \times 6000 \times 10}{56 \times 2,5 \times 400^2} = 0,3\%$$

$$\Delta U_{\%} = 0,4 + 0,6 + 0,3 = 1,3\% < 4\% \quad \text{warunek spełniony}$$